

Dopisi.

Istra.

Čitajući dopise u brojevima 16. i 18. „Naše Sloge“ i br. 12. „Učiteljskog Tovariša“ odnoseće se na nekoliko dopisa iz Istre u „U. T.“ dolazi nam na pamet ona priča, gdje su se miševi bili sabrali u vijeće da zboruju kako bi mački objesili zvončić o vrat. Svatko branio i živo zagovarao predlog, dapače jednodušno ga i prihvatili; ali kada bilo da zaključak izvedu, svi se miševi izgovorili: neki da ga glava boli, neki da mu je ruka ranjena, treći da je malahan itd., dok zaključak nije ni do danas izveden. Tako i vi, gospodo, oko „N. S.“ i oko „Učitelj. društva kot. Volosko“ čemu tolike galame a bez koristi? Zar ste vi neprizivi areopag, pa ste umišljene visine krojite osude i kažete: anathema sit! Lako je reći: „U. T.“ ne smije više što takva pisati iz Istre. Polako, gospodo: tu ste vi a tu je i „U. T.“ — Nije li vam počudno što „U. T.“ piše ili držite li, da ono ne odgovara istini; — široko vam polje polemike. Dokažite da one činjenice nijesu istinite, pa uspijete li; eto nas da vam se do crne zemlje poklonimo. Ali dok toga ne učinite, dok zazirete od načela non quis sed quid, „U. T.“ ako hoće da bude dosljedan i vjeran svomu programu, dužan je i nadalje primati i tiskati dopise u kojima se nabrajaju činjenice, koje i ako nijesu počudne kojemu matadoru i klerikalcu, opet su činjenice crpljene iz istine i realnosti. Za dokaz koliko smo mi nepristrani, mi prvi molimo uredništvo „U. T.“ da otvori stupce svoga lista vašoj objektivnoj kritici.*) Tužite se, što vam „U. T.“ nije do sada tiskao poslano mu dopise; bit će zato što su oni bili izvan mjesta i što su vas oni isti dopisi stavljali u protuslovje. Jer ako su oni bili onakovi, kakov je onaj gosp. V. R. u br. 16. „Naše Sloge“ onda po gotovo, da ih nije mogao tiskati.

Medjutim budi nam dopušteno par riječi komentara na vašu izjavu u br. 18. „N. S.“ Vi si toliko glavu razbijate za svećenike a oni za vas ne mare, nego kada vas rabe u politici. Eto od tridesetak svećenika pozvanih na kotarsku konferencu nijedan nije se odazvao pozivu! Tableau! Jasno je: da bi bili imali odlučujući glas, bili bi došli, ali onako sa savjetujućim glasom, to je „poniženje“ pred učiteljem. Nadalje u vašoj izjavi kažete, da je prosvjed proti „U. T.“ bio „jednodušno“ prihvaćen. Pitanje je, da li je ta jednodušnost sačinjavala većinu „Učitelj. društva k. V.“ jer eto u samom vašem izveštaju u br. 12. „U. T.“ priznajete da mnogi nijesu skupštini prisustvovali, mi pače držimo, da ih većina nije prisustvovala. Ako bi ta odsutnost stajala u odnošaju s tim, što se je čukalo, da u toj skupštini nekolicina vas pripravlja tobože „monstre-protekst“ proti „U. T.“, što bi vi na to?

Dalje čitamo u vašem izveštaju, da je na tu vašu skupštinu došao i državni poslanec prof. Spinčić, koji je rekao, da ga je među vas dovela „ne samo dužnost, no štovanje i ljubav do učiteljskog stališa“. Aferim! A zašto ga te kreposti nijesu dan prije dovele i na službenu konferencu, gdje je znao, da će naći tri puta veći broj učitelja i učiteljica? Ili prof. Spinčić ljubi samo nekoje učitelje i učiteljice? Prof. Spinčić obećao je toliko toga učiteljima; vidit ćemo ga na djelu. Ali on odmah dodaje, da će to učiniti „ako mu čast naroda bude dopustila da

prisustvuje zasjedanju pokrajinskoga sabora“. Čast naroda simo, čast naroda tamo, lijepi ekspedient, a nevolja i čast učitelja ni simo ni tamo! Zar se u korist učitelja ne bi moglo barma za čas štogod i potrpiti? Eto dok se većina i manjina gone i proganjaju, učitelji najviše trpe, jer mjesto da je sabor bio sazvan još mjeseca febrara, neće biti i sve ljeto i tako radi njihovih zadjevica, pripravna zakonska osnova o poboljšanju učiteljskih plaća, leži u prahu. Kako se je u bečkom parlamentu došlo do časovitog primirja (tregua Dei) između stranaka e da se glasuju zakoni „državne potrebe“; zar se nije takovo primirje moglo utanačiti i u istarskom saboru, tim više što gospoda znadu po sve dobro, da bi zasjedanje u februaru bilo po sve kratko? Ako učiteljima nije već do sada povećana plaća, tko je tomu kriv?

Dragi „U. T.“ budi dakle na oprezu, da se klerikalci ne budu smijali na Tvoj račun, gledaj da Te oni ne ulove u zamku! Lukave su ono lije a jedna problematična krnj-izjava ne smije te prestrašiti. Napokon spomenuta gospoda drže da je samo jedan dopisnik iz Istre u „U. T.“, ali uredništvo najbolje znade, da nije samo jedan i o tom trebalo bi da se izjavi.**) Gospodine uredniče, valet!

Društveni vestnik.

Štajersko.

Savinjsko učiteljsko društvo ima svoje glavno zborovanje dne 25. vel. travna ob dveh popoldne v sobi 4. razreda na Vranskem po sledečem vzporedju: 1.) Nagovor. 2.) Zapisnik. 3.) Društveni dopisi. 4.) Volitev novega odbora. 5.) Vplačevanje letnine. 6.) Nasveti in predlogi.

K mnogobrojni vdeležbi vabi najprijazneje

odbor.

Maribor. Učiteljsko društvo za mariborsko okolico se pridruži učiteljskima društvoma za ptujsko okolico in slovenjebistriški okraj k skupnemu majniškemu izletu v Gornjo Polskavo dne 17. t. m. Tovariši in tovarišice, ki se mislijo omenjenega izleta vdeležiti, naj to vsaj do 15. t. m. naznanijo gospodu nadučitelju J. Sabatiju v Gornji Polskavi, pošta istotam.

Mnogobrojno vdeležbo pričakuje

odbor.

Slovenjebistriško učiteljsko društvo bo imelo v četrtek 17. dne velikega travna 1900 na Zgornji Polskavi svoje majniško zborovanje. Gostovali bodeta obe bratski društvi, ptujsko in mariborsko.

Dnevni red:

I. P. n. vdeležniki se zbirajo zjutraj do 9. ure na Pragerskem, od koder skupno korakajo v Zgornjo Polskavo.

Pred zborovanjem pesem „Avstrija moja“ (Fr. Schneider).

II. Zborovanje v zgornjepolskavski šoli po vzporedju: a) Pozdrav. b) Podavanje c. kr. okrajnega šolskega nadzornika g. dr. J. Bezjaka o Franceta Prešerna sonetnem vencu. c) Zapisnik. d) Društvena poročila. e) Nekaj zgodovine o Zgornji Polskavi in najvažnejše iz šolske kronike (podavatelj g. J. Urek). f) Volitev delegatov za občni zbor „Zaveze“ v Mariboru. g) Slučajnosti.

III. Skupni obed ob 1. uri popoldan.

IV. Prosta zabava.

Kdor se želi skupnega obeda vdeležiti, naj to do 15. t. m. naznani g. Jos. Sabatiju, nadučitelju v Zgornji Polskavi.

*) Bomo drage volje ugodili.

Uredn.

**) Iz Istre imamo šest vrlih sotrudnikov.

Uredn.